

4. ÜNİTE

DOĞAL SAYILARDA ÇARPMA İŞLEMİ

Toplananları aynı olan toplama işleminin kısa yoluna **çarpma işlemi** denir.

Örnek:

1. kutu

2. kutu

3. kutu

4. kutu

5. kutu

2 lale

2 lale

2 lale

2 lale

2 lale

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

5 tane

$$5 \times 2 = 10$$

Kutu

Her kutuda

sayısı

bulunan lale sayısı

Çarpma İşleminin Sembolü ve Terimleri

$$\begin{array}{r} 3 \\ \times 4 \\ \hline 12 \end{array}$$

3 → Çarpan
4 → Çarpan
12 → Çarpım

$$3 \times 4 = 12$$

3 → Çarpan
4 → Çarpan
12 → Çarpım

$\times$ → Çarpı işareti

$$3 \text{ tane } 4 = 12$$

$$3 \text{ defa } 4 = 12$$

$$3 \text{ kere } 4 = 12$$

$$3 \text{ çarpı } 4 = 12$$

$$3 \times 4 = 12$$

TEKRARLI TOPLAMA İŞLEMİ YAPALIM

Örnek:

4 grup balon var.

Her grupta 2 balon var.

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8 \text{ olur.}$$

4 tane 2'yi toplarız.

3 grup top var.

Her grupta 5 top var.

$$5 + 5 + 5 = 15 \text{ olur.}$$

3 tane 5'i toplarız.

4 tabak elma var.

Her tabakta 3 elma var.

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12 \text{ olur.}$$

4 tane 3'ü toplarız.

ÇARPMA İŞLEMİNDE 1'İN ETKİSİ ~3~

Çarpma işleminde hangi sayıyı 1 ile çarparsak çarpalım sonucu yine aynı sayı olur.

Örnek: $4 \times 1 = 4$

$$7 \times 1 = 7$$

$$9 \times 1 = 9$$

$$6 \times 1 = 6$$

Çarpma işleminde 1'in etkisi yoktur. Bu yüzden çarpma işleminde 1 rakamına etkisiz eleman denir.

ÇARPMA İŞLEMİNDE 0'IN (SIFIR) ETKİSİ

Çarpma işleminde hangi sayıyı 0 (sıfır) ile çarparsak çarpalım sonucu yine 0 (sıfır) olur.

Örnek: $2 \times 0 = 0$

$$3 \times 0 = 0$$

$$8 \times 0 = 0$$

$$1 \times 0 = 0$$

Çarpma işleminde 0 (sıfır) ile sayıları çarpığımızda sonuç 0 (sıfır) olduğundan çarpma işleminde 0 (sıfır)'a yutan eleman denir.

♥ Çarpma İşleminde Çarpanların Yerini Değiştirme

Çarpma işleminde çarpanların yeri değişirse sonuç değişmez.

$$\begin{array}{r} 2 \\ \times 6 \\ \hline 12 \end{array} = \begin{array}{r} 6 \\ \times 2 \\ \hline 12 \end{array}$$

2 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

~4~

$2 \times 1 = 2$	→	İki kere bir iki
$2 \times 2 = 4$	→	İki kere iki dört
$2 \times 3 = 6$	→	İki kere üç altı
$2 \times 4 = 8$	→	İki kere dört sekiz
$2 \times 5 = 10$	→	İki kere beş on
$2 \times 6 = 12$	→	İki kere altı on iki
$2 \times 7 = 14$	→	İki kere yedi on dört
$2 \times 8 = 16$	→	İki kere sekiz on altı
$2 \times 9 = 18$	→	İki kere dokuz on sekiz
$2 \times 10 = 20$	→	İki kere on yirmi

$\begin{array}{r} 2 \\ \times 2 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 6 \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 9 \\ \hline 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 5 \\ \hline 10 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 1 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 3 \\ \hline 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 7 \\ \hline 14 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 8 \\ \hline 16 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \times 4 \\ \hline 8 \end{array}$
--	---	---	---	--	--	---	---	--

3 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

$3 \times 1 = 3$	→	Üç kere bir üç
$3 \times 2 = 6$	→	Üç kere iki altı
$3 \times 3 = 9$	→	Üç kere üç dokuz
$3 \times 4 = 12$	→	Üç kere dört on iki
$3 \times 5 = 15$	→	Üç kere beş on beş
$3 \times 6 = 18$	→	Üç kere altı on sekiz
$3 \times 7 = 21$	→	Üç kere yedi yirmi bir
$3 \times 8 = 24$	→	Üç kere sekiz yirmi dört
$3 \times 9 = 27$	→	Üç kere dokuz yirmi yedi
$3 \times 10 = 30$	→	Üç kere on otuz

$\begin{array}{r} 3 \\ \times 6 \\ \hline 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 5 \\ \hline 15 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 1 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 8 \\ \hline 24 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 4 \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 3 \\ \hline 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 7 \\ \hline 21 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 2 \\ \hline 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ \times 9 \\ \hline 27 \end{array}$
---	---	--	---	---	--	---	--	---

4 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

~5~

$4 \times 1 = 4$	→	Dört kere bir dört
$4 \times 2 = 8$	→	Dört kere iki sekiz
$4 \times 3 = 12$	→	Dört kere üç on iki
$4 \times 4 = 16$	→	Dört kere dört on altı
$4 \times 5 = 20$	→	Dört kere beş yirmi
$4 \times 6 = 24$	→	Dört kere altı yirmi dört
$4 \times 7 = 28$	→	Dört kere yedi yirmi sekiz
$4 \times 8 = 32$	→	Dört kere sekiz otuz iki
$4 \times 9 = 36$	→	Dört kere dokuz otuz altı
$4 \times 10 = 40$	→	Dört kere on kırk

4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	7	5	1	9	2	8	6	3
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
16	28	20	4	36	8	32	24	12

5 İLE ÇARPMA İŞLEMİ

$5 \times 1 = 5$	→	Beş kere bir beş
$5 \times 2 = 10$	→	Beş kere iki on
$5 \times 3 = 15$	→	Beş kere üç on beş
$5 \times 4 = 20$	→	Beş kere dört yirmi
$5 \times 5 = 25$	→	Beş kere beş yirmi beş
$5 \times 6 = 30$	→	Beş kere altı otuz
$5 \times 7 = 35$	→	Beş kere yedi otuz beş
$5 \times 8 = 40$	→	Beş kere sekiz kırk
$5 \times 9 = 45$	→	Beş kere dokuz kırk beş
$5 \times 10 = 50$	→	Beş kere on elli

5	5	5	5	5	5	5	5	5
2	8	6	4	1	5	3	9	7
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
10	40	30	20	5	25	15	45	35

ÇARPMA İŞLEMİ PROBLEMLERİ ~ 6 ~

1- Tanesi 1 lira olan şekerlerin 7 tanesi kaç lira olur?

2- Bir kolide 8 yumurta vardır. 3 kolide kaç yumurta olur?

3- 1 günde 6 sayfa kitap okuyan Mustafa 4 günde kaç sayfa okur?

4- Müge bakkaldan tanesi 2 liradan 8 tane balon alırsa kaç lira eder?

5- 1 paket süt 5 liradır. 7 paket süt almak için kaç lira gerekir?

6- Perihan teyzenin 3 tane ineği var. Perihan teyze her ineğinden 5 kova süt sağdı. Kaç kova sütü oldu?

7- Bir sınıfta 9 sıra vardır. Sıralarda 2 kişi oturduğuna göre bu sınıfta kaç kişi vardır?

8-

Bir çiftlikte 7 tane ~7~
tavşan vardır. Çiftlikteki tüm
tavşanların ayak sayıları top-
lamı kaçtır?

9- Tanesi 3 lira olan meyve suyunun 6
tanesi kaç lira olur?

10- 1 günde 2 etek diken terzi 1 haf-
tada kaç etek diker?

11- 1 günde 3 kere dişlerini fırçalayan
Nisa 1 haftada kaç kez fırçalamış olur?

12- 5 koyunun ayak sayıları
toplamı kaç olur?

13- Bir kümeste 8 tavuk vardır. Her biri
5 tane yumurta yumurtladığına göre kü-
meste kaç yumurta olur?

14- Bir vazoda 6 çiçek vardır. 4
vazoda kaç çiçek olur?

İKİ İŞLEMLİ PROBLEMLER

~ 8 ~

1- Mine'nin 7 tane kalemı vardı. Osman'ın kalemı Mine'nin kalemleminin 2 katıdır. Buna göre ikisinin toplam kalem sayısı kaç olur?

$$\begin{array}{r} 7 \rightarrow \text{Mine'nin kalemlemin} \\ \times 2 \rightarrow 2 \text{ katı dediği için 2 ile çarpılır.} \\ \hline 14 \rightarrow \text{Osman'ın kalemlemin} \end{array}$$

$$14 + 7 = \boxed{21} \rightarrow \text{ikisinin toplam kalemlemin}$$

2- Fatih 8 yaşındadır. Babası Fatih'in yaşının 4 katı olduğuna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

3- Tanesi 4 lira olan yumurtalardan 8 tane aldık. Yumurtaların 6 tanesini kullandığımızına göre kaç yumurtamız kaldı?

4- Simay'ın 35 cevizi vardı. 9 gün boyunca 3 ceviz yerse kaç ceviz kalır?

5- Bir bakkal 5 kiloluk 6 çuval un almıştır. Unların 18 kilosunu satlığına göre kaç kilo unu kalmıştır?

6- Hira'nın 8 silgisi vardır. Rabia'nın silgileri Hira'nın silgilerinin 3 katından 7 eksik olduğuna göre Rabia'nın kaç silgisi vardır? ~9~

7- İrmak tanesi 5 liradan 4 ekmek almıştır. Satıcıya 50 lira verdiğine göre kaç lira geri almalıdır?

8- İsmail'in 6 lirası vardır. Ablasının parası İsmail'in parasının 3 katı olduğuna göre ikisinin paraları toplamı kaç olur?

9- Bir garajdaki 9 arabanın teker sayıları toplamının 15 eksigi kaç olur?

Tabaklardaki muzların 7 tanesi yersek kaç muz kalır?

11- 8 katlı apartmanın her katında 4 daire vardır. Bu dairelerin 25 tanesi dolu olduğuna göre kaç daire boştur?

YOLCULUKTA GÜVENLİK KURALLARINA UYARIM

1.

Bir yerden başka bir yere gitmek için ulaşım araçlarını kullanırız. Bu yolculuk sırasında uymamız gereken bazı kurallar vardır.

♥ Araçta arkada otursak bile emniyet kemerini takmalıyız.

♥ Ayakta yolculuk yapmamalıyız.

♥ Araçların pencerelerinden sarkmamalıyız.

♥ Sürücünün dikkatini dağıtacak hareketler yapmamalıyız.

♥ Taşıtlar durmadan inip binmemeliyiz.

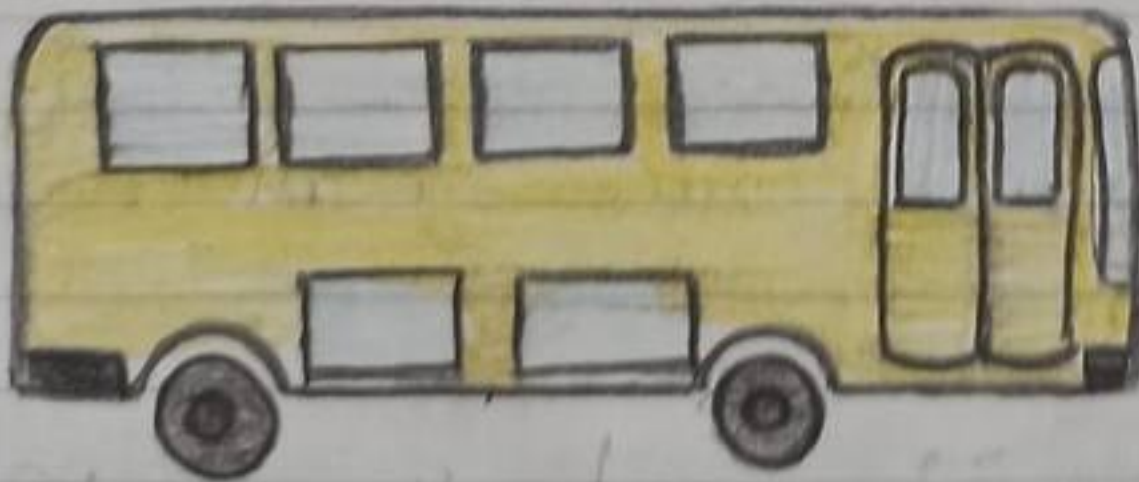
♥ Toplu taşıma araçlarına ön kapıdan binip arka kapıdan inmeliyiz.

♥ Araca sırayla acele etmeden binip inmeliyiz.

♥ Elimizi, kolumuzu pencereden dışarı çıkarmamalıyız.

♥ Kamyonet, kamyon, traktör gibi taşıtların arkasında üzeri açıkken yolculuk yapmamalıyız.

♥ Toplu taşıma araçlarında diğer yolcuları rahatsız etmemeliyiz.

ÇALIŞMA SAYFASI

2.

✿ Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yazalım.

toplu

sıraya

ayakta

yüksek

dikkatini

emniyet kemeri

ön

- Yolculuk sırasında takmalıyız.
- Taşıt içinde sesle konuşmamalıyız.
- Araçlara binip inerken girmeliyiz.
- Taşıt içinde dolaşmamalıyız.
- Toplu taşıma araçlarına kapıdan binip inmeliyiz.
- Sürücünün dağıtmamalıyız.
- taşıma araçlarında araçta zarar verecek davranışlar yapmamalıyız.

Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Araç durmadan araçtan inmem.
- B) Yolculuk sırasında yerime otururum.
- C) Şoförle sohbet ederim.

Taşıtlar durmadan -----

Yukarıdaki cümle hangisiyle tamamlanamaz?

- A) Binmemeliyiz
- B) İnmemeliyiz
- C) Eğlenmeliyiz

TRAFİKTE YARDIMCI OLALIM

~1~

Trafikte birçok insanla karşılaşırız. Bu insanlardan çocukların, yaşlıların, hamilelerin, veya özel gereksinimli olanların yardıma ihtiyacı olabilir. Bu durumda olan kişilere yardım etmeliyiz.

Yardım ederken;

* Kendi güvenliğimizi tehlikeye atmamalıyız.

* Tanımadığımız kişilerle kişisel bilgilerimizi paylaşmamalıyız.

Trafikte kendimiz yardıma ihtiyaç duyarsak polis, bekar, güvenlik görevlisi veya tanıdığımız kişilerden yardım istemeliyiz.

♥ Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle dolduralım.

yaşlılara

özel gereksinimli

trafik polisinden

yardımcı

■ Toplu taşıma araçlarında ..... kişilere yer vermeliyiz.

■ Trafikte yardıma ihtiyaç duyduğumuzda ..... yardım istemeliyiz.

■ Trafikte yardıma ihtiyaç duyan kişilere ..... olmalıyız.

■ Karşıdan karşıya geçmekte zorlanan ..... yardım etmeliyiz.

ACIL DURUM TELEFONUNU BİLİRİM

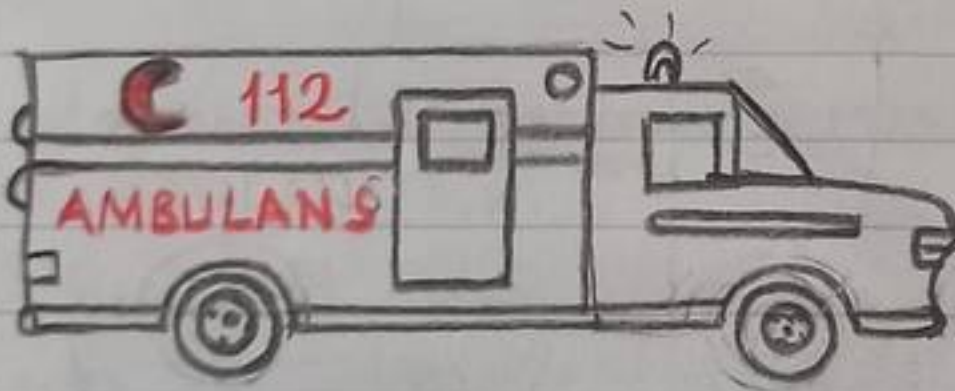
Beklenmedik zamanlarda ortaya çıkan yangın, trafik kazası, hırsızlık gibi tehlikeli durumlara **acil durumlar** denir.

Geçmiş yıllarda her acil durum için farklı numaraları aramamız gerekirken artık tüm acil durumlar için aramamız gereken numara **112**'dir.

112

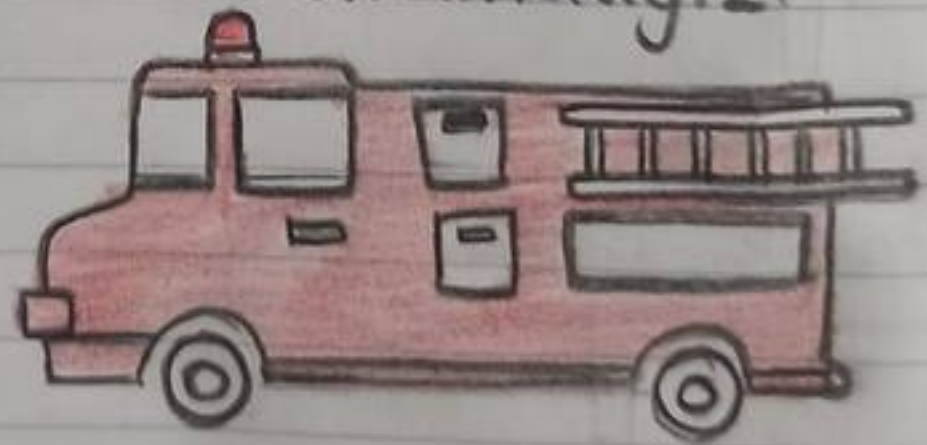
112 Acil Çağrı Merkezidir. Bu numaranı;

- Sadece acil durumlarda aramalıyız.
- Gereksiz yere meşgul etmemeliyiz.

- Kaza veya yaralanmalarda ambulans ve acil yardım istemek için **112**'yi aramalıyız.

- Bir yangın çıktığında itfaiye çağırarak için **112**'yi aramalıyız.

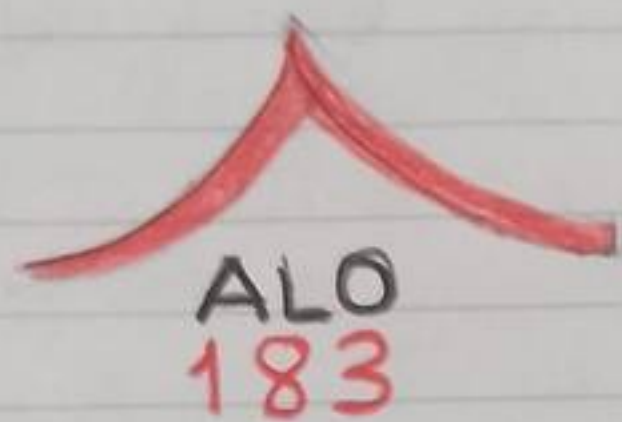

- Can ve mal güvenliğimiz tehlikede olduğunda polisi çağırarak için **112**'yi aramalıyız.

• İl ve ilçelerden daha küçük yerleşim yerlerinde jandarmaya ulaşmak için 112'yi aramalıyız.

• Deprem, sel, çığ gibi doğal afetlerde AFAD'a ulaşmak için 112'yi aramalıyız.

Aile, Kadın, Çocuk, Yaşlı ve Engelli Sosyal Destek hattı Alo 183'tür.

Psikolojik desteğe ihtiyacınız olduğunda, size veya tanıdığınız birine zarar vermek isteyenler ya da zarar verenler varsa bu hattı aramalıyız.

♥ İstenmeyen acil durumlara karşılaştığımızda bize yardım etmek isteyen güvenlik görevlileri ailemize ulaşamayabilir. Böyle durumlarda yakın akrabalarımızın ya da komşularımızın telefon numaralarını ve adreslerini verebiliriz. Bunun için yanımızda acil durumlarda ulaşabileceğimiz kişilere ait bilgiler bulundurmalıyız.

Örnek Acil Durumlar

* Kaçma eden insanların olması durumunda → Polis

* Okulda arkadaşımızın merdivenden düşmesi durumunda → Ambulans

* Evde yangın çıktığında → İtfaiye

* Bir kişinin sokak hayvanlarına kötü davranması durumunda Alo 183 aranmalıdır.

GÜVENLİ KULLANIRIM

①

Günlük hayatımızda ihtiyaçlarımızı daha kolay ve daha kısa sürede yapmak için bazı araç ve gereçler kullanırız. Çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, fırın, ütü, telefon, bilgisayar bunlardan bazılarıdır.

Araç ve Gereçleri Güvenli Kullanmak İçin Yapmamız Gerekenler

♥ Evimizdeki elektrikli araçları büyüklerimizden yardım alarak kullanmalıyız.

♥ Kullanmadığımız zaman araçları prizden çıkarmalıyız.

♥ Islak elle prize dokunmamalıyız.

♥ Elektrik kabloları ile oynamamalıyız.

♥ Bilgisayar, tablet, televizyon gibi araçları uzun süre kullanmamalıyız.

♥ Elektronik aletleri şarja takılırken kullanmamalıyız.

♥ İnternette bilmediğimiz sitelere girmemeli, tanımadığımız insanlarla konuşmamalıyız.

NOT Televizyon, bilgisayar, tablet ve cep telefonu gibi araçları uzun süre kullanmamız göz sağlığımız için zararlıdır. Bu araçlara uzun süre vakit ayırmak uykusuz kalmamıza, derslerimizde başarısız olmamıza ve hareketsizlikten dolayı kilo almamıza neden olur.

1. Aşağıdaki başlıkları uygun kelimelerle dolduralım.

elektrikli

büyüğünüz

yakından

prizden

şarjla

- ▲ Elektrikli araçları kullanmadığımız zaman ..... çekmeliyiz.
- ▲ Elektrikli araçları yanınızda ..... olmadan kullanmayınız.
- ▲ Televizyonu ..... izlersek göz sağlığımız bozulur.
- ▲ Elektrikli aletleri ..... takılıyken kullanmamalıyız.
- ▲ Islak ellerle ..... aletlere dokunmamalıyız.

2. Aşağıdaki elektrikli araçlardan hangisini uzun süre kullanmak göz sağlığımızı bozar?

- A) Buzdolabı
- B) Bilgisayar
- C) Ütü

3. Aşağıdaki davranışlardan hangisi doğrudur?

- A) Televizyonu yakından izlerim.
- B) Prizlere ıslak elle dokunurum.
- C) Kullanmadığımda araçların fişlerini çekirim.

KELİMELEERİN DOĞRU YAZIMI

Dilimizde bazı kelimelerin yazımı karıştırılmaktadır. Bu tür kelimelerin doğru yazılışını bulmak için **Yazım (İmla) Kılavuzu** kullanmalıyız. Yazım Kılavuzu kelimelerin doğru yazılışlarını gösterir.

Ayrıca cümlede kelimeleri yazarken kelimeler arası uygun boşluklar bırakılmalı, harf eksikliği olmamalıdır.

Örnek: Babampazardan domatez almış. (Yanlış)

↓ ↓ ↓

Uygun boşluk bırakılmamış Yanlış yazılmış Harf unutulmuş.

Babam pazardan domates almış. (Doğru)

Yazımı Karıştırılan Bazı Kelimeler

kiprik	_____	kirpik
eylence	_____	eğlence
öretmen	_____	öğretmen
tıraktör	_____	traktör
fülüt	_____	flüt
perşembe	_____	perşembe
herkez	_____	herkes
ciyer	_____	ciğer
yalnış	_____	yanlış
eşki	_____	ekşi
şarz	_____	şarj
şöför	_____	şoför
fiat	_____	fiyat
mutvak	_____	mutfak
ezzane	_____	eczane

ÇALIŞMA SAYFASI

♥ Aşağıdaki cümlelerdeki yanlış yazılmış sözcükleri bulup doğru şekilde tekrar yazalım.

1. Bu elmalar çok eškiymiş.
2. Yolculuk yaparken şöförle konuşmayalım.
3. İzmir'e giderken tirene bindik.
4. Kirbitle oynamak tehlikelidir.
5. Akşam film izledim.
6. Penbe rengi çok seviyorum.
7. Her çarşamba sipora gidiyorum.
8. Manavdaki portkatallar çok güzeldi.

♥ Aşağıda verilen sözcüklerin doğrularını karşılarına yazalım.

- Ünüte →
- Kesgin →
- Pirens →
- Süpriz →
- Torpak →

- Satlık →
- Pılan →
- Eşsek →
- Çenber →
- Tualalet →

♥ Aşağıda verilen cümlede yanlış yazılan kelimenin altını kırmızı kalemle çizelim.

Çifai tarladaki biberleri topladı.

KARŞILAŞTIRMA CÜMLELERİ

Olaylar, kişiler veya varlıklar arasındaki benzerlik ya da farklılıkları belirten cümlelere **karşılaştırma cümlesi** denir.

Bu cümlelerde karşılaştırma yapılırken

- daha
- farklı olarak
- gibi
- benzer olarak
- kadar
- göre

gibi ifadeler kullanılır

Örnek 1 Kırmızı biberler, yeşil biberlerden **daha** acı çıktı.

Biberler acılık yönünden karşılaştırılmış.

2 Oturma odası, salon **kadar** geniş değil.
Odalar genişlik yönünden karşılaştırılmış.

3 Sen de ablan **gibi** güzel resim yapıyorsun.
Resim yapmaları yönünden karşılaştırılmış.

4 Tavşan kaplumbağaya **göre** hızlı koşuyordu.

Hızları yönünden karşılaştırılmış.

5 Top ile portakalın şekilleri küreye **benzer**.
Şekilleri yönünden karşılaştırılmış.

♥ Karşılaştırma cümleleri benzerlik ve farklılık yönünden yapılır.

* Bu hafta, geçen haftaya **göre** fazla yağmur yağdı. → Farklılık

* Kiraz, vişne **gibi** kırmızı renkli bir meyvedir. → Benzerlik

ÇALIŞMA SAYFASI

♥ Aşağıdaki başlıkları uygun şekilde dolduralım.

gibi

daha

farklı olarak

aynısı

kadar

göre

1. Nezir, Ayaz ..... iyi oynayamaz.

2. Ayşe de ablası ..... keman çalıyor.

3. Ceren, Ayşegül'den ..... satrançta oynuyor.

4. Ece, Emine'den ..... uzundur.

5. Bu kalemin ..... güzeli bende var.

6. Denizli Erzurum'a ..... sıcaktır.

7. Senin çantanın ..... bende var.

♥ Aşağıdaki görsellere uygun karşılaştırma cümleleri yazalım.

